

Závěrečná zpráva projektu Příběhy našich sousedů v Soběslavi pro období 2025 až 2026

Realizátor: POST BELLUM, z. ú., pobočka Paměť národa Jižní Čechy

Kateřina Bartošová, vedoucí vzdělávacích projektů PN Jižní Čechy
katerina.bartosova@postbellum.cz
GSM: +420 777 965 868

Kateřina Skučková, místní koordinátorka projektu
katerina.skuckova@postbellum.cz
GSM: +420 737 575 301

V průběhu roku 2025 a 2026 probíhal v Soběslavi projekt Příběhy našich sousedů. Do projektu se zapojilo **22 žáků a 6 pedagogů ze 4 škol**. V projektu bylo nahráno **5 pamětníků**.

Přípravy projektu začaly v září 2025, kdy jsme se sešli s řediteli a učiteli soběslavských základních a středních škol. Svou účast nakonec potvrdilo celkem 6 učitelů: **2 z Gymnázia Soběslav, 1 ze Střední školy řemeslné a Základní školy, Soběslav, 2 ze Základní školy Komenského, Soběslav a 1 ze Základní školy Soběslav, tř. Edvarda Beneše**. Učitelé se během září seznámili s obsahem a harmonogramem projektu a dostali podrobnou metodiku popisující jednotlivé fáze. Ve spolupráci s učiteli jsme realizovali motivační hodiny pro žáky, na základě kterých učitelé sestavili tří až šestičlenné žakovské týmy.

Společným úkolem všech týmů bylo najít ve svém okolí zajímavého pamětníka, nahrát jeho celoživotní vyprávění na diktafon a nahrávku následně zpracovat a veřejně prezentovat. Čtyři týmy si našli pamětníka samy v Soběslavi (Jaroslav Pražma, Zdeňka Jelínková, Jaroslava Zemanová a Ladislav Bleha), jednoho pak v Kašperských Horách (Jiří Valášek je pradědečkem jednoho ze studentů).

Tým ze ZŠ Komenského s Jaroslavem Pražmou

Tým ze Střední školy řemeslné se Zdeňkou Jelínkovou

V projektu byly zaznamenány životní příběhy těchto pamětníků:

Ladislav Bleha *1941

Ladislav Bleha se narodil 3. června 1941 v Soběslavi. Jeho otec zde provozoval provaznictví. V roce 1953 byl spolu s dalšími soběslavskými živnostníky poslán k PTP. Ladislav Bleha se vyučil zámečníkem v Sezimově Ústí, poté pracoval v Kovosvitu a Ladě Soběslav. V dětství se sice učil hře na housle, ale lásku k hudbě, která se mu stala osudnou, získal až v dospělosti. Postupně se naučil hrát na kontrabas, basovou a elektrickou kytaru, bicí a tubu. To mu umožnilo hrát v mnoha kapelách různých žánrů a vystupovat v zahraničí ještě před Sametovou revolucí. Hudbě se věnuje dodnes. Má syna a dceru.

Zdeňka Jelínková *1932

Zdeňka Jelínková, rozená Korandová, se narodila 20. února 1932 v Soběslavi ve čtvrti „Na Moskvě“. Tatínek pracoval v dřevařských závodech Terak, maminka ve výrobně šicích strojů Lada Soběslav. Absolvovala rodinnou školu, což se jí později hodilo v péči o domácnost. Byla zaměstnána v Ladě Soběslav, poté nastoupila do komunálu. V šestnácti letech se seznámila s Janem Jelínkem. Měli tři dcery. Po smrti manžela žije sama, ale početná rodina ji často navštěvuje.

Jaroslav Pražma *1941

Jaroslav Pražma se narodil 17. září 1941 v Soběslavi ve čtvrti „Na Moskvě“. Jeho rodiče a sestry pracovali v Ladě Soběslav. Tam nastoupil po vyučení v oboru mechanik seřizovacích strojů také Jaroslav Pražma. V letech 1996 až 1999 jezdil pravidelně do běloruského Gomelu rozjíždět výrobu šicích strojů. Po vojně vstoupil krátce do KSČ, kde vytrval až do okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy. Již od dětství si vytvořil silný vztah k přírodě. Ó té a o historii Soběslavska napsal několik knih.

Jiří Valášek 1931

Jiří Valášek se narodil 31. března 1931 v Lubné u Rakovníka do dělnické rodiny. Jako chlapec zažil zábor československého pohraničí v roce 1938. To hrálo později roli při jeho vstupu do komunistické strany a do armády. V roce 1967 se stal velitelem kašperskohorské posádky o síle 400 mužů. 21. srpna 1968 odmítl vpustit tanky Varšavské smlouvy do města. Dostal důtku s výstrahou, před vyloučením ho zachránil přestup na vojenskou seismologickou stanici. V armádě končil jako velitel vojenského prostoru na Dobré Vodě. S manželkou vychovali dvě děti. Radost mu dělají vnoučata a devět pravnoučat.

Jaroslava Zemanová *1939

Jaroslava Zemanová, rozená Příbylová, se narodila 1. března 1939 v Dírné. Její rodina zde hospodařila na středně velkém statku. Ten vlastnila až do roku 1957, kdy rodiče pod hrozbou, že jejich dcera neodmaturuje na Hospodářské škole v Táboře, většinu svého hospodářství odevzdali JZD. Jaroslava Zemanová pracovala v Jitoně Soběslav, n.p. Silnice a na Gymnáziu Soběslav. Tam se z pozice sekretářky po doplnění studia vypracovala na místo učitelky techniky administrativy. V roce 1996 odešla do důchodu. Od dvou synů se dočkala tří vnoučat.

Před samotným setkáním s pamětníkem všechny týmy absolvovaly workshop **„Jak natočit pamětníka“** vedený místní koordinátorkou. V rámci workshopu si děti osvojily zásady natáčení rozhovoru celoživotních vzpomínek a naučily se ovládat nahrávací techniku. V prosinci a lednu pak probíhala setkání pamětníků s dětmi přímo u pamětníků doma. Žáci vyprávění celoživotních vzpomínek zaznamenali na diktafon a celé setkání zdokumentovali i fotograficky. Využívali předem připravené otázky a zároveň se postupně vyptávali na různé souvislosti, které vyplynuly během rozhovoru. Pamětníci dětem při rozhovoru ukazovali dobové fotografie a různé další materiály související s jejich životním osudem.

Všechny týmy se po návštěvě u pamětníka zúčastnily workshopu **„Jak vyprávět příběh“**, jehož cílem bylo seznámit děti se základy narativní techniky a pomoci jim v uchopení pamětnického příběhu před přípravou reportáže.

V projektu vznikla **1 video reportáž a 4 rozhlasové reportáže**, které zpracovaly týmy v Českém rozhlase v Českých Budějovicích. Zde ve studiu dotočily vlastní komentáře. Video reportáž tým konzultoval se školitelem z Post Bellum. Všechny reportáže, stejně jako další výstupy a fotografickou dokumentaci z průběhu projektu, jsme zveřejnili na webových stránkách: [Soběslav 2025-2026 – Příběhy našich sousedů](#)

Tým z Gymnázia Soběslav před budovou Českého rozhlasu

Tým z Gymnázia Soběslav v Českém rozhlase

Tým ze ZŠ Soběslav, tř. Edvarda Beneše v Českém rozhlase

Tým ze Střední školy řemeslné v Českém rozhlase

Nahrávky celoživotního vyprávění, které jednotlivé žákovské týmy pořídily, byly předány k editaci a budou umístěny na webových stránkách internetového archivu vzpomínek pamětníků www.pametnaroda.cz.

Slavnostní závěrečná prezentace proběhla ve středu 18. února 2026 od 18 hodin v Kulturním domě města Soběslavi. Publikum, ve kterém nechyběl starosta Pavel Lintner a další zastupitelé, shlédlo jak reportáže, které děti během půlroční práce vytvořily, tak tříminutové prezentace, kde měly možnost pamětníka ještě blíže představit.

Letošní ročník Příběhů našich sousedů nebyl soutěžní. Přesto dostala velký prostor odborná porota ve složení Michaela Nováková (redaktorka Soběslavské hlásky), Vladimíra Podaná (historička) a Ivan Bartoš (pedagog), která studentům předala podrobnou zpětnou vazbu.

Všechny zapojené děti si odnesly certifikát potvrzující účast v projektu a věcné dary od města Soběslavi, Správy města Soběslavi a poukázky do Kina Soběslav.

Tým ze ZŠ Komenského s Jaroslavem Pražmou

Pamětníci sledují vystoupení týmu ze ZŠ Soběslav, tř. Edvarda Beneše

Všichni účastníci zapojení do projektu

Učitelé s vedoucí Infocentra města Soběslav Michaelou Pimperovou

Ohlasy

Reakce zapojených učitelů na průběh projektu byly velmi příznivé. Učitelé byli spokojeni s podporou, které se jim během projektu dostávalo ze strany Post Bellum a projevíli zájem znovu se Příběhů našich sousedů zúčastnit.

Pozitivní byly rovněž reakce od samotných pamětníků a jejich příbuzných, kteří se zúčastnili závěrečné prezentace. Forma zpracování a prezentace jejich příběhů je dojala a vyjádřili vděk za to, že se mohli stát součástí projektu.

Projekt Příběhy našich sousedů v Soběslavi v období 2025 a 2026 proběhl úspěšně a za dodržení smluvních podmínek. Finanční prostředky poskytnuté realizátorovi projektu ze strany města Soběslavi a Jihočeského kraje byly čerpány v souladu s uzavřenou smlouvou a schváleným rozpočtem projektu. Městu Soběslav a Jihočeskému kraji velice děkujeme za poskytnutou podporu.

V Táboře dne 2. března 2026

A handwritten signature in blue ink that reads "Kateřina Skučková".

Mgr. Kateřina Skučková

Koordinátorka projektu